

Дидгоҳи коршинос Рустам Гулов дар мавриди афзоиши нархи интернетӣ мобилӣ ва бекор шудани зудҳангоми ин қарор дар Тоҷикистон.

Подпишитесь на наш канал в [Telegram!](#)

[На русском English](#)

*Мансабдорон аз набудани президент истифода бурданд, то дар мавриди афзоиши арзиши интернетӣ мобилӣ тасмим бигиранд.
Акс аз: knews.kg*

Тамоми ин сарусадо ва тасмимҳо, ки ҳатто як ҳафта давом наоварданд, чӣ паёме доштанд, гуфтан душвор аст. Аммо баъзе ишораҳои ҳастанд, ки бояд ба онҳо таваҷҷуҳ кард.

Чунин менамояд, ки талоши аввали боло бурдани нархи SIM-корт ва даҳолати фаврии президент ба он як тамрин буд. Фурӯтани мардумро санҷиданд, ки натиҷаҳои яқсон набуд – он чӣ буд возеҳу равшан гуфтан мушқил аст – навбатпояи эътироз? Мушқилро тавассути президент ҳал карданду ҳамзамон ӯро кафили ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон ба намоиш гузоштанд.

Чанд рӯз қабл аз бекор кардани қарори боло бурдани арзиши интернетӣ мобилӣ вакили мардумӣ, раҳбари Ҳизби демократ Саидҷаъфар Усмонзода дар як барномаи радиои “Тоҷикистон” изҳори умедворӣ кард, ки президент Эмомалӣ Раҳмон баъди бозгашт аз Маскав ҳатман ин тасмиро бекор мекунад, зеро чунин иқдомҳо қабл аз ду чорабиниҳои муҳими сиёсӣ дар кишвар (интиҳоботҳои парлумонӣ ва президентӣ дар соли 2020) иҷозат дода намешаванд.

Ҳамзамон ӯ чанд маротиба таъкид кард, ки Хадамоти алоқа, Хадамоти зиддиинҳисорӣ ва Кумитаи андоз танҳо кори худро анҷом дода, оқибатҳои сиёсии онро фикр намекунанд. Дар ин ҳолат онҳо аз набудани президент дар кишвар истифода карданд, то ин тасмим гирифта шавад. Аммо Усмонзода як изҳороти аҷиби дигар кард: “новобаста аз он ки тасмими боло бурдани нархҳо аз ҷониби кӣ буд, инчो дасти Хадамоти алоқа дида мешавад”. Вай як нуктаи муҳимро ҳам таъкид кард – мардум фарқ намекунад, ки кадом ниҳод тасмими боло бурдани ин ё он хизматрасониро гирифтааст. Одамони оддӣ тамоми мақомотро як медонанд ва дар чеҳраи онҳо дар маҷмӯъ ҳукуматро мебинанд.

Аз ин бармеояд, ки чанд ниҳод тасмим гирифтанд, қабл аз интиҳоботҳои қарибулвуқӯъ бозиеро роҳ андозанд, ки алайҳи ба ҳам задани боварии аҳоли ба раҳбарияти кишвар равона шудааст.

Ва ё инчो воқеан ҳам дасти Хадамоти алоқа, дақиқтар раҳбари он Бег Сабур дида мешавад, ки аз як ҷониб танҳо пули бештар кор кардан мехоҳад ва аз ҷониби дигар таваҷҷуҳи ҷомеаро аз [тадқиқоти журналистии ахир](#) дар мавриди фурӯши хонаҳо дар утоқи кориаш дур карданист.

Бар илова чанд саволи дигар пайдо мешавад:

- наҳод мансабдорони боломақоми чунин ниҳодҳои калидӣ худро ҳамчун кӯдакони хурдсола ба намоиш мегузоранд, ки дар набудани волидон ба “хароб” кардани хонаи худ шурӯъ мекунанд ва танҳо даҳолати “калонсолон” метавонад онҳоро ором бисозад?
- оё онҳо дарк мекунанд, ки чунин тасмимҳо на танҳо ба имиҷи ҳукумат латма

мезанад, балки боз “як дастак”-и дигар ба фоидаи тамоми муҳолифонаш мегардад?

- чӣ гуна имкон дорад, чунин тасмимҳои муҳим бидуни огаҳии раҳбари кишвар гирифта шавад?
- нисбат ба мубтакирони ин тасмим чӣ гуна “чора”-ҳо андешида мешавад?
- оё худӣ Бег Сабур барои сатҳи пасти касбият ва расонидани зарари ҷиддӣ ба тамоми як бахши дар ҳоли рушд, ки зери раҳбарии ӯ ба як бахши зараровар ва қафомонда табдил шудааст, муҷозот мешавад?

Дақиқ аст, ки бо иваз кардани ҷойи мансабдорон масъаларо намешавад ҳал кард. Ин ки раҳбари Хадамоти зиддиинҳисорию комилан аз низом наронданд, балки ба курсии дигар нишонда шуд, умедҳоро дар ин маврид ки аққалан касеро ба ҷавобгарӣ мекашанд, барбод медиҳад.

**Ин савол ҳам бечавоб мемонад, ки
ҷомеа дар оянда боз кадом иқдомҳои
интизор бошад?**

То вақте Бег Сабур, муовини ӯ ва монанди онҳо Хадамоти алоқаро раҳбарӣ мекунанд, чизи хуберо интизор шудан нашояд. Онҳо то ҳадди имкон ба хароб кардани тамоми бахши телекоммуникатсия идома медиҳанд.

Дар сурати хатар ба суботи шахсӣ ба Русия, ки новобаста ба талаботи қонунгузорӣ аз шахрвандии он даст нақашиданд ва даст кашиданӣ ҳам нестанд, мераванд. Онҳо дар Тоҷикистон дуру дароз зидндагӣ карданӣ нестанд. Чаноби Ҳукумов (раҳбари собиқи Роҳи оҳан, ки ҳоло дар Чехия зиндагӣ мекунад) намунаи хубе барои онҳо аст.

Аммо дар ин ҷо як раванди мусбати муборизаи шахрвандон барои ҳуқуқҳои худ боиси тазаққур аст. Бори аввал тайи чанд соли охир тарс аз чаҳми шахрвандон гум шуд. Одамони фаъолон ба гуфтани андешаи худ шурӯъ карданд ва пас аз мавриди амал қарор гирифтани қарор дар бораи боло бурдани арзиши интернетии мобилӣ фаъолияти онлайнӣ онҳо ба ҳаёти воқеӣ баромад.

Ҷамъовариҳои имзо дар шабакаҳои иҷтимоӣ бозмонд ва як гуруҳи шахрвандон дар маркази пойтахт, назди бинои театри опера ва балет ба ҷонибдорӣ аз бекор кардани амри Хадамоти зиддиинҳисорӣ беш аз 200 имзо ҷамъ оварданд.

Ин нишон медиҳад, ки косаи сабри мардум беҳудуд нест.

Таърих шоҳид аст, ки нигарониҳои мардум на аз тасмимҳои бузургу ҷиддӣ, балки аз воқуниш ба кадом як ҳолати ҷузъӣ ва ночиз оғоз мешавад. Ҳолате ки сабри мардум ба сар меояд ва ба қатраи охир табдил меёбад.

Ва бо тавачҷуҳ ба ин, ки тайи солҳои охир танҳо дар бахши алоқа чӣ қадар “қатра” чамъ шуд, қадами оянда бояд хеле ҷиддӣ гирифта шавад. Дар чӣ ҷомеаи бидуни ҳақу ҳуқуқ ки зиндагӣ накунем, миёни насли ҷавон шахсиятҳои ҳастанд, ки мафҳумҳои “озодӣ” ва “ҳуқуқ” барои онҳо гапи ҳолӣ нестанд ва барои он мубориза хоҳанд кард.

Дар тарбия ва шакл гирифтани чунин шахсиятҳо ҳуди давлат саҳм мегузорад – ҳар амр/фармон/тасмим/санади меъёрӣ-ҳуқуқӣ, ки ҳуқуқҳои моро нақз ё маҳдуд мекунад, сабабе барои андеша мешавад, ки чаро ин қадар аламовар аст, вақте дар кишвари худат имкони озод зистанро надорӣ, бештар меҳохӣ дар бораи ҳуқуқҳо бидонӣ ва дарк намой, ки барои ҳуқуқу озодиҳо танҳо даст рӯи даст гузошта нишастан, мумкин нест.

Бо ҳар тасмими ғайриқонунӣ давлат дар замири мо руҳияи шаҳрвандиро тарбия мекунад ва имкон медиҳад, ҷомеаи шаҳрвандии харобшуда эҳё шавад.

Аз ин сабаб ман ба ҳукумат, ба вижа Бег Сабур изҳори сипос мекунам. Ё на танҳо барои коҳиши бахши алоқа тамоми корро анҷом медиҳад, балки худаш ноҳоста худро қурбон мекунад, то оддитарин шаҳрванди Тоҷикистон ба Шаҳрванде табдил шавад, ки ҳуқуқу озодиҳои худро медонад ва барои ба даст овардани он талош мекунад.

Матолиби дар бахши “Дидгоҳ” нашршуда, мавқеи шахсии муаллифон буда, баёнгари дидгоҳи хоси расона нестанд.

Если вы нашли ошибку, пожалуйста, выделите фрагмент текста и нажмите *Ctrl+Enter*.